Van een paar Laarsjes

door Nelly Hoekstra-Kapteijn

Op een kouden, mistigen ochtend in November had Mina, het daghitje, voor het eerst de mooie laarsjes in de uitstalkast van den grooten winkel zien staan: beige schaften, met verlakte neusjes en coquette hooge hakjes. Beelderige dames-laarsjes, vond Mina, en ze bezag heur eigen veel te groote afgetrapte schoenen met scheef geloopen hakken. Haar niet onaardig gezichtje door de winterkoude hooger gekleurd, drukte ze haast plat tegen de groote spiegelruit. Hè, zulke laarsjes te hebben! Wat zouden ze keurig staan onder heur donkerblauw rokje: 'n afleggertje van de dochter des huizes waar zij in betrekking was.

Fijn zou ze dan Zondags wezen, met haar geruiten mantel, en mooien nieuwen winterhoed, alles gekocht van heur eigen verdiende centen. Ja, moeder mopperde wel eens, dat ze de brani maar uithing, alles aan pronk en opschik uitgaf, en nooit eris om d'er bloedeigen moeder, de zussies en broertjes dacht, maar Mina liet deze verwijtingen stil over zich heengaan. Jawel, ze zou alles wat ze verdiende met de fooitjes mee thuis brengen! Ken je begrijpen. Had moeder zelf niet gezeit, as je een dienstje als dagmeisje heb, ken je je eigen kleeden, dan geef je mij maar een kleinigheidje voor het slapen. Nou, ze verdiende een rijksdaalder in de week, en gaf moeder twee kwartjes slaapgeld, dat was eerst goed gevonden, en nou pruttelde moeder aldoor as ze mit een nieuw stukkie kleeren ankwam. Ze sliep bij twee zussies Jans en Trui; het was erg behelpen zoo mit je drieën in één bedstede, maar ze waren met velen, en klein behuisd. Het kommetje slappe koffie en de boterham met margarine, slokte ze 's morgens haastig door. Ze voelde veel lust om het ontbijt te laten staan, in heur dienst wachtten lekkere boterhammen en een kopje geurige thee op haar. Maar vader zei dat je nooit met een nuchtere maag de deur uitgaan moest, dat was ongezond. Om kwartier voor achten ging ze steevast van huis, en was dan om acht uur in haar dienst. Mevrouw stond er op dat ze precies op tijd kwam. Eef, de keukenmeid, deed haar dan open. Even wisselde ze 'n paar woorden, dan verruilde Mina heur witte schortje voor den keukenboezelaar en begon de schoenen te poetsen; dat was haar eerste werk.

Vanmorgen zou ze stellig veel te laat wezen, maar ze kon haar oogen niet afhouden van die verleidelijk fijne laarsjes. Hè, echt sjiek. Ze verschrikt als ze een klok acht uur hoort slaan. O, jeminee, al zoo laat, nu vlug beenen gemaakt.

Ademloos bereikt ze juist een kwartier te laat het groote huis op de gracht waar ze wezen moet. Gelukkig, de deur stond aan, vlug wipt ze naar binnen. In de keuken was Eef en schonk zich nog een kopje thee in.

„Wel heeremenschen nog an toe, ben jij daar eindelijk? net precies een kwartier over je tijd. Gelukkig voor jou asdat Mevrouw nog te bed leit mit hoofdpijn. Waar hei je toch gezeten van morgen?" zoo ratelde de keukenprinses in één adem door.

„Ik heb effies staan kijken naar een paar dameslaarsjes, o, zoo prachtig Eef," antwoordde Mina. „Zie je, van die echte fijne mit beige schaften, verlakte neusjes en hooge hakken, ze . . . ."

„Houd maar op," beet Eef haar toe, „jij heb altijd zoowat! Dan hei je fijne bloesies gezien, dan mooie mantels. Kijk ik ooit naar zulke spullen? Dat is niks voor ons meid!"

Mina verbeet zich van het lachen: die dikke keukenprinses met haar reeds grijzende haren, en paars-roode wangen, bespottelijk zou ze er uitzien met een nieuwmodischen hoed, wijden mantel, en coquette laarsjes met hooge hakken. Neen, dat was niets voor de reeds bejaarde meid; maar zij, Mina, hing met haar heele hartje aan alles wat sjiek en mooi was. Als de juffrouw uitging, keek ze haar altijd met een mengeling van bewondering en jaloezie na. „Hè, zoo prachtig gekleed te kunnen gaan as onze juffrouw," had ze eens tegen Eef gezegd, maar de keukenmeid had haar nijdig toegesnauwd:

„Wat zij zich wel verbeeldde? Of ze altemet dacht dat ze de gelijke van de Juffrouw was? ze mocht niet jeloersch zijn; de een was voor paard, en de ander nou eenmaal voor ezeltje geboren!"

Mina was pruttelend aan haar werk gegaan.

Ja, het was waar: zulke mooie spullen zou zij nooit bezitten . . . . Maar die laarsjes, als ze nu eens heel zuinig was, Zondag geen kopje chocola ging drinken met Toos, haar vriendin, ook een dagmeisje, maar alles bewaarde, wie weet hoe gauw die vurig begeerde laarsjes dan haar eigendom waren.

D'r beste schoenen die ze alleen Zondags droeg, waren ook al niet veel bijzonders meer. „Nee Mien," had Toos den vorigen Zondag, toen ze samen liepen te wandelen gezegd, „die laarzen van jou benne ook niet mooi meer. Het lijken wel turftrappers."

Mina had zoo iets gemompeld, dat je al maar geen nieuw kon koopen, ze had pas nog een mooien hoed gehad.

Nou ja, had Toos opgemerkt, maar hoeden benne geen laarzen! . . . . Turftrappers, me laarzen turftrappers, die woorden waren Mina bijgebleven, en vervolgden haar als een nachtmerrie! Ik loop op turftrappers. Nijdig had ze toegebeten: „jij mag wel eens een nieuwe dop koopen zeg, die je daar op heb is het mooi al lang af!"

De verdere wandeling was niet erg aangenaam geweest, en Mina had toen ze in de steeg waren, waar Toos woonde, hoonend bedankt voor de uitnoodiging om mee te gaan voor 'n koppie thee. Ze liet d'er niet affronteeren door die kale meid uit de groentenkelder; het rook er zoo muf, en in dat hok waar ze huisden liep het water bij de muren neer, en er waren slakken ook; jakkus zoo griezelig! Wat die Toos oogen op zou zetten as Mien haar kwam afhalen mit die keurige fijne laarsjes aan! Barsten van jaloezie zou ze; zij verkneuterde zich er al in . . . . maar wanneer zou het zijn? Kom, misschien zoo erg lang niet eens meer, als ze zuinig heur centjes bewaarde. Weet je wat? Vanavond zou zeer us effies in den winkel gaan vragen hoe duur of ze waren, ja dat kon ze licht doen, het verplichtte je tot niks. Ze liep dien dag als in een roes rond; telkens dacht ze was het maar al avond. Eindelijk sloeg de klok zeven uur en spoedde Mina zich met een: „'n Avond Eef," de deur uit.

Snel liep ze voort. Toen ze voor den winkel stond voelde ze heur hart kloppen. Zou ze durven? Gelukkig, ze stonden er nog. Mina vond ze bij het gaslicht nog mooier en fijner dan 'smorgens in den killen nevel. Zou ze het durven wagen? Jonges, ze zag er wel een beetje tegenop. . . Kom vooruit, ze zullen me niet opeten, zoo dacht ze, en duwde kordaat de winkeldeur open.

„Wat blieft u?" wendde de juffrouw die achter de toonbank stond zich tot haar, haar even tersluiks opnemende.

„Hoeveel kosten die laarsjes mit die beige schaften juffrouw?" stootte Mina met heesche stem en hoogroode wangen er uit, „die bedoel ik, ze stane voor de glazen."

„O deze? — Zestien gulden vijftig," antwoordde de winkeljuffrouw.

Mina stond paf! Zestien gulden vijftig! Hoe lang zou ze dan wel moeten sparen? En haar schorten raakten ook op.

„Ik . . . ik zal het zeggen juffrouw," stamelde ze, niet goed wetende wat ze zeggen moest. De oogen van dat mensch zagen haar zoo spotlachend aan.

Voort spoedde ze zich door de drukke winkelstraten. Het was koud en er viel een miezerige regen. Mina huiverde, en versnelde haar pas. Telkens dreinde het in heur hoofd na:

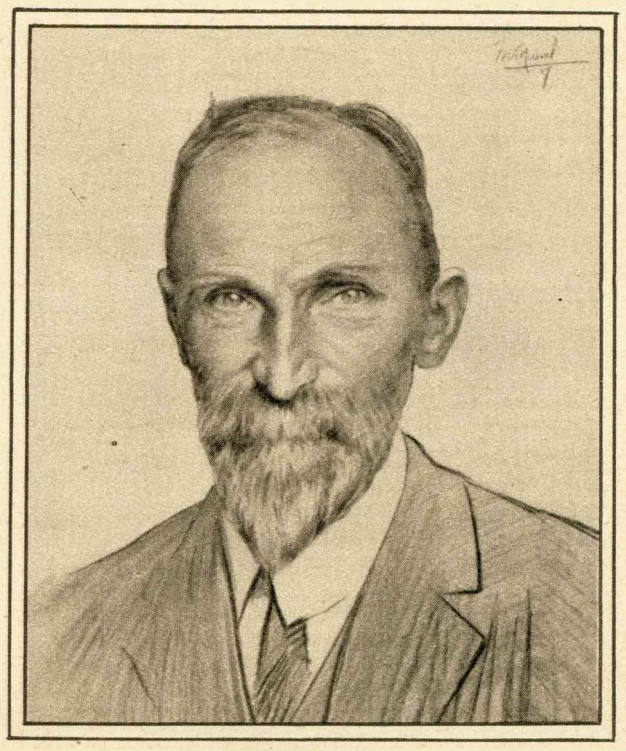

FELIX ORTT.

Bij den Uitgever A. G. Schoonderbeek te Laren verscheen van de hand van Felix Ortt een bundel Beschouwingen en Schetsen, getiteld „Mensch en Dier". In deze opstellen trekt de schrijver te velde tegen de tallooze wreedheden, die den dieren worden aangedaan door een slechte behandeling, bij de toepassing der vivisectie, enz. Een portret en een tweetal illustraties versieren dit werkje, dat wij gaarne allen dieren-vrienden willen aanbevelen.

„Zestien gulden vijftig, 'k mot het maar mit me ouwe turftrappers doen . . . ."

Thuis gekomen wenschte ze met een norsch gezicht goeienavond. Doch men lette niet op haar, de kinderen sliepen, vader en moeder waren druk aan het praten. Mina vervuld met haar eigen gedachten luisterde niet totdat moeder opeens uitviel: „Je vader heit gedaan gekregen op de febriek, hij mit veel andere. Het is wat te zeggen, en dat in den winter nou alles zoo bar duur is. Gelukkig dat jij een rijksdaalder verdien, die is goed voor de huur tenminste. Je vader zel zien dat 'ie losse karreweitjes krijgt. Kwam er maar sneeuw dan kon hij sneeuwscheppen."

„Ik??" stamelde Mina, „mot ik me huur overgeven?"

„Wel wis en zeker," wierp vader er tusschen, „wou jij bij geval dat we op straat gezet werden? Neen hoor, jij bent goed onderleid mit je kleeren, zeit moeder. De kost hebbie daar voor het kauwen. 't Is jou kinderplicht om ons te helpen, en dat zel gebeuren ook."

„We gane een bange tijd tegemoet," zuchtte moeder, de kopjes nog eens met heete slappe koffie vullende.

„Wij, en veel mit ons," bromde vader. „Het ziet er treurig uit van den winter."

Als in een boozen droom hoorde Mina deze woorden over zich heengaan. Weg waren haar mooie illusies! Nooit, neen nooit, zou ze nu de mooie schoentjes bezitten! Dit stond vast bij haar . . . .

Toen ze den daarop volgenden Zondag Toos afhaalde kwam deze haar stralend tegemoet.

„Wat zeg je van me nieuwe doppie? Fijn hè, gisteren avond ben ik hem mit moeder wezen koopen!"

„Ja, mooi hoor," kwam Mina onverschillig. Onder de wandeling zag Toos voortdurend naar haar oude schoenen, en Mina besloot om gauw naar huis te gaan, en Toos niet meer af te halen Zondags. Ze wilde met die turftrappers niet meer op straat komen. Gisteravond had ze d'r geheele weekloon moeten overgeven aan moeder. Aan Eef had ze haar nood geklaagd. En de goedhartige meid stopte haar 's avonds dikwijls een kliekje toe, waarop ze thuis gretig aanvielen, want warm eten kwam er niet meer op tafel. Mina werd dan ook 's avonds door de kinderen met gejuich begroet. Zij was stil en in zichzelf gekeerd. Ze vermeed den schoenenwinkel, liep een straatje om, ze wilde de laarsjes niet meer zien; ze kon ze immers toch niet krijgen.

„Hier meid," zei Eef op een kouden morgen in Januari, „daar hei je de nieuwe laarsjes van de juffrouw! Fijn spul hoor. Je mot ze niet te dik insmeren en lang uitwrijven!"

Mina zag op van de bottines waar ze aan te poetsen zat, en slaakte een luiden kreet, wat Eef deed uitroepen: „Zeg, hoe heb ik het nou mit jou?"

Daar stonden de zoo vurig door haar begeerde dameslaarsjes met de beige schaften, verlakte neusjes die prachtig, nieuw glansden, en de coquette hakjes. Je zoudt ze zoo stelen. Mina nam ze op, streek bewonderend met d'r roode werkhanden over het fijne leer. Dan begon ze zachtjes met opwrijven, terwijl twee dikke tranen over haar wangen liepen en kleine vlekjes maakten op de beige schaften.

VISITE

:: DOOR ::
JOH. W. BROEDELET

Beer" was jarig. Daarom speelden de poppen „visite." 't Was 'n heele bereddering voor Carolientje geweest. Den vorigen avond had 't 'r al zenuwachtig gemaakt en met hoogroode kleuren van uit 'r bedje had ze mama nog toegeroepen, dat 't morgen zoo'n pret zou zijn en of maatje wel aan de flikken dacht en de taart en of ma ook zoo verlangde en dat ze heelemaal niet slapen kon, ze wist niet waarvan.

Nu, Zondag, was 't feest in vollen gang. 't Mooie tafeltje met de vier gedraaide pootjes, 't laatste cadeau, waarmee oom Frans 'r verrast had, stond keurig opgesteld. Behalve met bordjes en schoteltjes en 'n heusche taart pronkte 't, in 't midden, met 'n onnatuurlijk groen boompje, overblijfsel van Kerstmis nog. Daar bengelde 'n vergeten engelenkopje aan — plakplaatje op watten ster — en 'r was 'n laatste nagloor van goudpoeder en zilver-stuifsel, dat 'n vaag flitsinkje van geheimzinnigheid gaf. Dat hoorde eigenlijk wel niet bij 'n gewonen verjaardag, maar 't gaf er toch 'n bijzondere wijding aan, voelde Carolientje onbewust.

Om de tafel zaten plechtig de poppen geschaard en al wat daar voor in aanmerking kwam; de „mooie groote", de trots van de kleine bezitster; de wat-verfomfaaide „goedkoopere", die weer voor dochter van de „groote" speelde; de Paljas, 't mannetje uit de beesten-ark, de klim-aap, 'n bad-poppetje en nóg 'n pop en nóg 'n pop. Ook 't vierrollige paardje met 't èchte haar, op den grond, stak z'n kop bij en de kippen van het boeren-erfje, dat voor de rest caduc was, scharrelden onbeweeglijk bij de stoeltjes, de bank, 't verdere zit-gerei. 't Middelpunt van de vreugde was en bleef echter „Beer", de jarige, de lieveling van Carolientje.

Z'n beste dagen had-ie helaas gehad. Er was zooveel met 'm gesold en gedaan, dat er van z'n oorspronkelijke pracht slechts bitter weinig overbleef. Z'n eene oog was verzakt, 't andere half-ingedrukt. Z'n rechterarm was al maanden nergens meer te vinden, terwijl 't leven van z'n linkerbeen nog slechts aan 'n ijzeren draadje hing. Z'n rug maakte 'n hoogst geplukten indruk en z'n eerst zoo blanke ijsbeerenhuid was versmeerd tot 'n grauwte, welke aan de echtheid van z'n ras deed twijfelen. Dit alles echter was niet in staat, Carolientje van 'n lieveling af te houden. Integendeel, 't leek wel, of z'n geteisterde toestand 'm in haar oog te interessanter maakte, of de stormen des levens, welke over 'm waren gegaan, hem haar te dierbaarder deden zijn. Hoe ook, ze bleef 'm trouw, zou 'm nog hooghouden in lengte van dagen.

Er werd thee geschonken, krentje gesnoept, flikjes geknabbeld, taartje gesneden. En, bovenal, druk geconverseerd. Carolientje, met schitterende oogen en weer die hoogroode kleur op 'r wangen, was nog nooit zoo bezig geweest, praatte voor tien, want voor allemaal tegelijk! Ze moest verzinnen en zelf antwoord geven en weer vragen doen, deed verhaaltjes, presenteerde, snoepte. . . . voor 't heele gezelschap! Verwonderlijk, zooals al die bordjes telkens weer leeg waren! Ze moest dadelijk 'n nieuwen voorraad krentjes inslaan!

Mama was verrukt. Zoo gemakkelijk was ze den Zondag nog nooit doorgekomen! Anders moest ze altijd van alles bedenken om 't „eenige kind" bezig te houden. Zelfs bij 't leelijkste weer moest er nog 'n uurtje gewandeld, en in huis werd alles overhoop gehaald, om Carolientje toch 'n genoeglijk dagje te bezorgen. Nu ging alles vanzelf, ze behoefde nergens op te letten, wist nauwelijks dat ze 'n kind had. En ma besloot, voortaan minstens driemaal in de maand „verjaardag" te vieren, van de „mooie groote" de „goedkoopere", Paljas, de klim-aap, 't paardje, de kippen incluis. Ja, 't was voor 'n moeder niet altijd gemakkelijk, telkens iets nieuws te verzinnen!

's Middags kwam er visite voor mà. De schuifdeur bleef op 'n kier en ma vertelde stralend aan mevrouw Beulermans, hoe aardig die Carolientje zichzelf wist te amuseeren, dat er geen tweede voorbeeld van was. Daarom gingen de twee dames luisteren en gluren door de schuifdeur. O, 't was allerdolst! Zoo deftig als die Carolientje deed! Ze sprak van: „Vindt u ook niet?" en „als 't u blieft!" en „ja, wat zegt u daarvan?" en „kom, neemt u nog een stukje!" — „Nu maar, dat heeft ze van *jou* afgezien! Ze doet *ons* na!" riep mevrouw Beulermans zacht. Ma knikte toestemmend, met 'n gelukslach.

Eindelijk echter scheen Carolientje er toch genoeg van te krijgen. De poppen werden „weggewandeld" en ze bleef alleen met 'r Beer. Ze zette zich, zuchtend, streek met de hand over 't haar. En toen sprak ze gewichtig:

„Wat 'n drukte, hè, Beer? Al die menschen! En dat vervelende mensch Beulermans, dat zoo lang is gebleven! Dat doet ze altijd!" — Dat zei de *kleine* visite.

De *groote* visite bleef dien middag niet lang.